

HSITORY OF INDIA (1707-1964) – I

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 10 short answer questions carrying 3 marks each and one map question carrying 10 marks.

SECTION-A

- I. What were the causes of decline of the Mughal Empire ? 15
II. "Buxar completed the work of Plassey." Discuss. 15

SECTION-B

- III. Describe the political, social and economic causes of the Revolt of 1857. 15
IV. Write a note on Arya Samaj. 15

SECTION-C

- V. Give an account of the Permanent Settlement, pointing out its main merits and demerits. 15
VI. What were the causes of the rise of Political Consciousness in India ? 15

SECTION-D

- VII. Write a note on Quit India Movement. 15
VIII. Discuss the salient features of Indian Constitution. 15

SECTION-E

- IX. (i) Write short notes on the following (in 30-40 words each) :
(a) Farukhsiyar (b) Siraj-ud-Daula
(c) Cornwallis Code (d) Doctrine of Lapse
(e) Raja Ram Mohan Roy (f) Libert Bill
(g) Moderates and Extremists (h) Swadeshi and Boycott
(i) The Ghadar Party (j) Rowlatt Act 10×3=30
(ii) On the outline map of India show the British India in 1818 OR the British India in 1856. Add explanatory note also. 6+4 = 10

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A, B, C ਅਤੇ D ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ ? 15

- II. "ਬਕਸਰ ਨੇ ਪਲਾਸੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।" ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- ਭਾਗ-B**
- III. 1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 15
- IV. 'ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ' ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15
- ਭਾਗ-C**
- V. ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿਉ। ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਔਗੁਣ ਵੀ ਲਿਖੋ। 15
- VI. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਸਨ? 15
- ਭਾਗ-D**
- VII. 'ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ' ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15
- VIII. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 15
- ਭਾਗ-E**
- IX. (i) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਤੇ 30-40 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(a) ਫਰੂਖਸੀਅਰ।	(b) ਸਿਰਾਜ-ਉਦ-ਦੌਲਾ।
(c) ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ ਕੋਡ।	(d) ਲੈਪਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।
(e) ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ।	(f) ਇਲਬਰਟ ਬਿਲ।
(g) ਨਰਮ ਦਲ ਤੇ ਗਰਮ ਦਲ।	(h) ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੇ ਬਾਈਕਾਟ।
(i) ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ।	(j) ਰੌਲਟ ਐਕਟ।
- (ii) ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਪਰ 1818 ਦਾ ਭਾਰਤ ਜਾਂ 1856 ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਖਾਓ। ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਖੋ।

10×3=30
6+4=10